

ZELENÝ ČTVRTEK - MISSA CHRISMATIS

Den:	čtvrtek 2. duben 2015, dopoledne
Svátek/důvod:	Zelený čtvrtek - Missa chrismatis
Typ akce:	Mše sv. se svěcením olejů a obnovou kněžských závazků
Celebrant:	Jeho Eminence kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský, metropolita a primas český
Začátek akce (T):	Bohoslužba začíná v 09.30 hodin
Typ zvonění:	Mimořádné velké zvonění se zvonem Zikmund
Průběh zvonění:	► Plánovaný průběh zvonění před akci (bohoslužbou), která začíná v 09:30, je následující: 1. zvonění – průvod kněží průvod kněží z Arcibiskupského paláce a lidu z Hradčanského náměstí do katedrály sv. Víta a to až po příchod kněží před oltář. ZAČÁTEK ZVONĚNÍ – po signálu zvonu Josef začíná zvonit zvon Dominik, Jan Křtitel, Václav a Zikmund KONEC ZVONĚNÍ – po signálu zvonu Josef všechny zvony končí najednou 2. zvonění – zvoní se na samém konci mše na průvod kněží do Arcibiskupského paláce ZAČÁTEK ZVONĚNÍ – po signálu zvonu Josef (kolem T+150 min) začíná zvonit zvon Dominik, Jan Křtitel, Václav a Zikmund KONEC ZVONĚNÍ – po signálu zvonu Josef všechny zvony končí postupně od největšího po nejmenší – vždy po 30 s. ► Poznámky: a) Konečný průběh/konec zvonění bude upřesněn/potvrzen před vlastním zvoněním/změny vyhrazeny. b) Zvony Ježíš, Marie nezvoní! c) Zvon Josef jest zvonem signálním

Přílohy:

Zelený čtvrtek - Missa chrismatis

V římskokatolické církvi se dopolední mše na Zelený čtvrtek (missa chrismatis) koná pouze v katedrálách. Sídlní biskup svolává kněze své diecéze a spolu s nimi žehná oleje katechumenů, nemocných a křížmo.

Zelený čtvrtek (latinsky feria quinta hebdomadae sanctae) je podle křesťanské tradice pátým dnem Svatého týdne (počítáno od Květné neděle včetně) a předvečer velikonočního tridua.

Český přívlastek zelený vznikl zkomolením původního německého názvu Greindonnerstag (lkavý čtvrtek) na Gründonnerstag (zelený čtvrtek).

Křížmo

České slovo „křížmo“ označující nejdůležitější liturgický olej nemá nic společného s křížem. Je to odvozenina od latinského chrisma, které opět pochází z řeckého χρίω, tj. mazat, pomazat. Důležitost tohoto slova potvrzuje i etymologie jména Kristus (χριστός) a označení křesťaně

(χριστιανοί), neboť obojí pochází od téhož slovesa. Tato etymologie tedy ozřejmuje účel křížma, tedy pomazání. V řečtině se pro „křížmo“ ale používá označení μύρον, což znamená totéž co „olej“.

V římské církvi je tradičně posvěcení křížma konáno výhradně na Zelený čtvrtek ve zvláštní bohoslužbě zvané Missa chrismatis, kterou celebuje biskup ve své sídelní katedrále a která má být vždy koncelebrována co největším počtem diecézních kněží za asistence jáhnů a lidu. Po bohoslužbě slova nebo v eucharistické modlitbě jsou přineseny nádoby s olejem a balzámem, které biskup spolu smísí. Poté biskup vyzve shromážděné k modlitbě, foukne nad křížmem a pronese anamnetické díkůvzdání. Nato pronáší modlitbu k posvěcení křížma. Přitom mají všichni shromáždění kněží pravou ruku vztaženou ke křížmu. Křížmo je po bohoslužbě rozděleno do válcovitých nádobek s nápisem SC, v nichž je přechováváno. Zároveň se svěcením křížma biskup požehná samostatnými krátkými modlitbami i olej nemocných a olej katechumenů.

Ve východních církvích je posvěcení křížma vyhrazeno pouze patriarchům. Ekumenický patriarcha cařihradský má privilegium připravovat a rozdělovat křížmo do kterékoli pravoslavné církve. I ortodoxní církve světi křížmo v předvelikonočním týdnu. Naproti tomu arménská (v rámci liturgie se svěcení koná těsně před polibkem pokoje) i koptská církev světi křížmo nepravidelně, podle potřeby a bez vazby na Velikonoce.

(zpracováno s využitím otevřených zdrojů, ilustrace - cbna)